

SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİR – HASAN ALMA

26 Ekim 2020 tarihinde kişisel verileri koruma kurulu tarafından yayımlanan yurt dışına veri aktarımı başlıklı kamuoyu duyurusu

No: 2020 – 174

Tarih: 28.10.2020

Kişisel Verileri Koruma Kurumu'nun ("Kurum") internet sitesinde, 26 Ekim 2020 tarihinde yurt dışına veri aktarımı başlıklı kamuoyu duyurusu yayımlanmıştır. Kişisel Verilerin Korunmasını İsteme Hakkının, Anayasanın 20 nci maddenin üçüncü fıkrasında ifade edilerek bir temel hak ve özgürlük olarak tanıdığı, Kurum'un bir temel hak ve özgürlüğün korunması amacına hizmet ettiği, kişisel verilerin yurt dışına aktarılmasına ilişkin olarak Kurum tarafından yürütülen güvenli ülke çalışmalarının devam ettiği ve yurt dışına veri aktarımında Kurul'un iznini öngören sürecin 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ("KVKK")'nın 9 uncu maddesinde emredici bir şekilde hükme bağlanan düzenlemenin sonucu olduğu vurgulanmıştır.

Kişisel verileri koruma kurulunun 26/10/2020 tarihli kamuoyu duyurusu özeti

1. Kişisel verilerin yurt dışına aktarımına ilişkin kvkk'da öngörülen düzenleme

Kurul kamuoyu duyurusunda, kişisel verilerin yurt dışına aktarımına ilişkin usul ve esasların KVKK'nın 9 uncu maddesinde düzenlendiğini, buna göre; kişisel verilerin ilgili kişinin açık rızası olmaksızın yurt dışına aktarılamayacağını; ancak KVKK'nın 5 inci maddesinin ikinci fıkrası ile özel nitelikli kişisel veriler bakımından 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen şartlardan birinin varlığı ve kişisel verinin aktarılacağı yabancı ülkede yeterli korumanın bulunması halinde; yeterli korumanın bulunmaması durumunda ise Türkiye'deki ve ilgili yabancı ülkedeki veri sorumlularının yeterli korumayı yazılı olarak taahhüt etmeleri ve Kurulun izninin bulunması kaydıyla ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın yurt dışına aktarılabilceğini açıklamıştır. Kamuoyu duyurusunda, kişisel verilerin yurt dışına aktarılmasının açıkça bir işleme faaliyeti olduğu, kişisel verilerin yurt dışına aktarımının ayrı bir hükümde düzenlenmiş olmasının ve kişisel veri işleme şartlarından birinin varlığına ek olarak diğer bazı şartların aranmasının sebebinin ilgili kişinin kişisel verilerinin aktarıldığı ülkede de etkin olarak korunabilmesinin sağlanması olduğu açıklanmıştır.

2. Yeterli koruma bulunan ülkelerin (güvenli ülkelerin) belirlenmesi

2.1. İlgili ülkede yeterli koruma bulunup bulunmadığına ilişkin değerlendirme

Kamuoyu duyurusunda, KVKK'nın 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında yeterli korumanın bulunduğu ülkelerin Kurul tarafından belirlenerek ilan edileceği, anılan maddenin dördüncü fıkrasına göre Kurul'un yabancı ülkede yeterli koruma bulunup bulunmadığına; Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeleri, kişisel verilerin aktarılacağı ülke ile Türkiye arasında veri aktarımına ilişkin karşılıklılık durumunu, kişisel verinin aktarılacağı ülkenin konuyla ilgili mevzuatı ve uygulamasını değerlendirmek suretiyle karar vereceği açıklanmıştır. Kurul, 02.05.2019 tarihli ve 2019/125 sayılı kararı ile de, yeterli korumanın bulunduğu ülkelerin belirlenmesinde dikkate alınacak kriterlere yer verdiğini ifade etmiştir. Kurul, yeterli korumanın bulunduğu ülkelerin belirlenmesinde:

- Karşılıklılık durumu,
- İlgili ülkenin kişisel verilerin işlenmesine ilişkin mevzuatı ve uygulaması,
- Bağımsız veri koruma otoritesinin bulunup bulunmadığı,

SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİR – HASAN ALMA

- Kişisel verilerin korunması ile ilgili uluslararası antlaşmalara taraf olma ile uluslararası kuruluşlara üye olma durumu,
- Ülkemizin üye olduğu küresel ve bölgesel örgütlere üye olma durumu,
- İlgili ülke ile yürütülen ticaret hacmi

gibi kriterlerin dikkate alınacağını belirtmiştir.

Bununla birlikte, yeterlilik kararlarının, periyodik gözden geçirmelere tabi tutulacağı ve değişen koşullara göre söz konusu yeterlilik kararları değiştirebileceğini, askıya alınabileceği veya kaldırılabilceği de belirtilmiştir.

2.2. Güvenli ülke statüsünün karşılıklı olarak tanınmasının önemi

Kurul, yabancı ülkede yeterli koruma bulunup bulunmadığına ilişkin yapacağı değerlendirmede ilgili ülke ile Türkiye arasında veri aktarımına ilişkin karşılıklılık durumunu dikkate alacağını, güvenli ülke statüsünün karşılıklı olarak tanınmasının Türkiye’de faaliyet gösteren veri sorumlusu ve veri işleyenlerin aktarım olanağından aynı şekilde yararlanabilmeleri, ekonomik kazanç sağlayabilmeleri ve bu anlamda tek taraflı bir tanınmanın yaratacağı asimetri nedeniyle dezavantajlı konumda bulunacaklarını ifade edilmiştir.

2.3. Kurum tarafından yürütülen güvenli ülke statüsü tayini çalışmaları

Kurul, güvenli ülke statüsü tayinine ilişkin çalışmaların Adalet Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığı ile yakın iş birliği içerisinde yürütüldüğünü, güvenli ülke statüsü tayini ile ilgili olarak muhtelif ülkelerle görüşmelere devam edildiğini, Avrupa Birliği (AB) ile hem resmi hem de gayri resmi nitelikte yapılan görüşmeler kapsamında gerek karşılıklı yeterlilik kararı verilmesi gerek ülkemizde yürürlükte olan kişisel verilerin korunması mevzuatının AB müktesebatına uygun olarak güncellenmesi konularında istişarelerde bulunulduğunu açıklamıştır.

2.4. Kişisel verilerin otomatik işleme tabi tutulması karşısında bireylerin korunması sözleşmesi (108 sayılı Sözleşme)

108 sayılı Sözleşme’de taraf devletlerin yalnızca özel hayatın korunması gerekçesiyle diğer taraf devletlere gerçekleşecek kişisel veri aktarımlarını yasaklayamayacakları veya özel bir izin mekanizması öngörmek suretiyle kısıtlayamayacakları öngörülmüştür. Bununla birlikte, 108 sayılı Sözleşmeye ilişkin Açıklayıcı Rapor uyarınca 108 sayılı Sözleşme ile bu sözleşmeye taraf ülkelerin kişisel verilerin korunması bakımından yeterli düzeyde güvenceleri sağladığı yönündeki ön kabulden hareketle taraf ülkeler arasında veri akışının kolaylaştırılmasının sağlandığı ancak “yalnızca özel hayatın korunması gerekçesiyle diğer taraf devletlere gerçekleşecek kişisel veri aktarımlarını yasaklayamayacakları veya özel bir izin mekanizması öngörmek suretiyle kısıtlayamayacakları” hükmünün taraf devletler arasındaki veri akışının bildirim tabi kılınmasına veya tarafların iç hukuklarında belirli durumlarda yurt içinde veya sınır aşan nitelikte aktarımları yasaklamaya yönelik düzenlemeler yapabileme imkânını ortadan kaldırmadığı belirtilmiştir. Kurul’un, “Kişisel verilerin 108 sayılı Sözleşme dayanak gösterilerek yurt dışına aktarılması” hakkında 22.07.2020 tarihli ve 2020/559 sayılı kararı ile ülkemizin taraf olduğu 108 sayılı Sözleşme ve Sözleşmeye Ek Protokolün uygulamasına 108 sayılı Sözleşmeye taraf olan ülkeleri herhangi başka bir değerlendirmede bulunmadan yeterli korumaya sahip ülke olarak nitelendirmediğini ve 108 sayılı Sözleşme taraf olmayı yalnızca yeterlilik değerlendirmesinde dikkate alacağı bir kriter olmadığını ifade etmiştir.

3. Yeterli koruma bulunmayan ülkelere kişisel veri aktarımı

SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİR – HASAN ALMA

Kurul, KVKK'nın 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendi kapsamında yeterli korumanın bulunmadığı ülkelere aktarımın gerçekleştirilebilmesi için aktarım taraflarının yeterli bir korumayı yazılı olarak taahhüt etmelerinin ve Kurulun aktarıma izin vermesinin gerektiğini açıklamıştır. Kamuoyu duyurusunda, Kurul'un yurt dışına kişisel veri aktarımında veri sorumlusu tarafından hazırlanacak taahhütnamelerde yer alacak asgari unsurları belirlediği, ayrıca çok uluslu şirket topluluklarını oluşturan şirketler arasında gerçekleştirilecek topluluk içi aktarımlarda Bağlayıcı Şirket Kuralları'nın alternatif bir yeterli koruma sağlama yolu olarak belirlediği açıklanmıştır.

3.1. Taahhütnameler

Kurul, hem veri sorumlusundan veri sorumlusuna hem de veri sorumlusundan veri işleyene gerçekleştirilecek yurt dışına kişisel veri aktarımlarında kullanılmak üzere iki tür taahhütname hazırlandığını açıklamıştır. Kurul buna ek olarak, veri sorumluları tarafından yapılan başvurularda taahhütnamelerin ekinde yer alan unsurlar ile ilgili açıklamaların aktarıma izin verilip verilmeyeceğine ilişkin değerlendirmeye esas teşkil edilebilecek detayda ve açıklıkta olmadığını belirtmiştir. Kurul, başvuruculara geri dönüş yapılarak eksikliklerin tamamlanması veya düzeltmelerin yapılması için ek süre tanıdığını, başvurucuların iş süreçlerinin aksamaması adına gerekli yönlendirmeler yapıldığını ve bu sebeple taahhütnamelerin onaylanması ve aktarıma izin verilmesi sürecinde zorlaştırıcı bir yaklaşım benimsemediğini belirtmiştir.

3.2. Bağlayıcı şirket kuralları

Kamuoyu duyurusunda, çok uluslu grup şirketlerinin, kendilerine özgü yapılarına, ihtiyaçlarına ve faaliyet gösterdikleri sektörün gereklerine uygun olarak hazırladıkları ve birbirleri arasında gerçekleştirilecek yurt dışına veri aktarımlarında uymayı taahhüt ettikleri kuralların Kurul tarafından uygun bulunması halinde KVKK'nın 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinde düzenlenmiş yeterli korumayı taahhüt etme yükümlülüklerini yerine getirmiş olacakları ifade edilmiştir.

4. Kişisel verilerin yurt dışına aktarımına ilişkin diğer kanunlarda öngörülen düzenlemeler

Kişisel verilerin korunmasını isteme hakkının Kurul, kanunlarda ve usulüne göre yürürlüğe konulmuş milletlerarası antlaşmalarda kişisel verilerin yurt dışına aktarımına ilişkin bir düzenlemenin mevcut olması halinde, bu düzenlemeye göre hareket edileceğini açıklamıştır.

[Kurul'un kamuoyu duyurusunun tamamına ulaşmak için tıklayınız...](#)

Saygılarımızla.